EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2020/1927

2020 m. gegužės 14 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA) (iki 2018 m. gruodžio 11 d. – Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra) 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA) 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9-0053/2020),

A. kadangi, remiantis Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA, toliau – Agentūra) pajamų ir išlaidų ataskaita [1], galutinis jos 2018 finansinių metų biudžetas buvo 205 657 227 EUR, t. y. gerokai (32 %) didesnis nei 2017 m.; kadangi šis padidėjimas buvo susijęs su papildomomis užduotimis ir Agentūros įgaliojimų stiprinimu; kadangi Agentūros biudžetą daugiausia sudaro lėšos iš Sąjungos biudžeto [2];

B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Agentūros 2018 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Agentūros metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. pažymi, kad 2018 finansiniais metais atlikti biudžeto stebėsenos veiksmai lėmė tai, jog biudžeto įvykdymo lygis buvo 75,18 %; pažymi, kad žemo įvykdymo lygio priežastis – neįvykdyti įsipareigojimai, daugiausia susiję su veiklos išlaidomis, dėl kurių būtina priimti teisinį pagrindą; taip pat pažymi, kad mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 94,08 %, t. y. 2,55 % didesnis, palyginti su 2017 m.;

2. pažymi, kad naujų Agentūros patalpų Strasbūre statyba labai vėlavo ir kad, remiantis naujausia 2018 m. balandžio mėn. priimtų darbų pažangos ataskaita, šių statybos darbų užbaigimo rodiklis buvo 88,17 % ir kad Agentūra saugo savo finansinius interesus pasinaudodama 1,2 mln. EUR įvykdymo garantija; pažymi, kad Agentūra 2018 m. gegužės 15 d. ir 2019 m. vasario 15 d. Strasbūro pirmosios instancijos teisme užregistravo atsiliepimus į ieškinį ir taip pat pažymi, kad Pirmosios instancijos teismas dar nepriėmė sprendimo; be to, pažymi, kad 2019 m. balandžio mėn. buvo iš naujo pradėtos derybos, kuriomis siekiama neteisminio ginčų sprendimo; ragina Agentūrą nedelsiant informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją, jei bus pasiektas neteisminis ginčų sprendimas arba kai tik bus priimtas Pirmosios instancijos teismo sprendimas;

3. susirūpinęs pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, dėl vėlyvo teisės aktų priėmimo ar įsigaliojimo (tai nepriklauso nuo Agentūros) Agentūros biudžeto įvykdymo lygis buvo mažesnis nei planuota, bet turi įtakos tiek esamų, tiek naujų sistemų tobulinimui ir kūrimui; pažymi, kad dėl to Agentūra grąžino Komisijai 74 000 000 EUR mokėjimų asignavimų ir į kitus metus perkėlė 49 000 000 EUR įsipareigojimų asignavimų, todėl kilo abejonių dėl

[1] OL C 120, 2019 3 29, p. 161.
[2] OL C 120, 2019 3 29, p. 163.

planavimo
prielaidų, išdėstytų Komisijos parengtose finansinėse teisės akto pasiūlymo pažymose; atkreipia dėmesį į tai, kad dar nepriimtiems teisės aktams vykdyti skirtinų biudžeto lėšų įrašymas į balsuojant tvirtinamą Agentūros biudžetą kelia didelę riziką patikimam finansų valdymui; ragina Komisiją kartu su Agentūra geriau suderinti biudžeto planavimą su teisės aktų priėmimo ar įsigaliojimo terminais;

Veiklos rezultatai

4. palankiai vertina nuolatinį Agentūros bendradarbiavimą su kitomis Sąjungos agentūromis ir 2018 m. gruodžio mėn. įsigaliojus Reglamentui (ES) 2018/1726 ([3]) jai suteiktus didesnius įgaliojimus, kurie sudaro naujas galimybes stiprinti bendradarbiavimą, aktyviai teikti konsultacijas ir papildomą paramą bei pagalbą Komisijai, valstybėms narėms ir kitoms teisingumo ir vidaus reikalų srities agentūroms, taip pat glaudžiau bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis;

5. atkreipia dėmesį į galimą centralizuoto maršruto parinktuvo, skirto padėti valstybėms narėms keistis išankstine informacija apie keleivius ir keleivio duomenų įrašais, sukūrimą; pažymi, kad tokios informacijos naudojimas vykdant patikras didelės apimties IT sistemose buvo pasiūlytas kaip svarbus sąveikumo ateityje elementas; taip pat atkreipia dėmesį į susijusią galimybių studiją, kurią Komisija atliko nuo 2018 m. balandžio mėn. iki 2019 m. sausio mėn.;

6. atsižvelgdamas į biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos 2018 m. pateiktas pastabas ir komentarus pažymi, kad Agentūra valdo tris atskiras neintegruotas didelės apimties IT sistemas pagal atitinkamas tas sistemas reglamentuojančias teisines priemones ir kad dėl skirtingų plėtojimo terminų ir apribojimų, numatytų šiuose teisės aktuose, IT sistemos buvo kuriamos atskirai ir neintegruotai; pažymi, kad Agentūra pripažįsta, jog šis požiūris nėra nei tvarus, nei veiksmingas veiklos ar biudžeto požiūriu; palankiai vertina tai, kad Agentūra pradėjo iniciatyvą, kuria siekiama racionalizuoti sistemos struktūrą ir dizainą, o Komisijos sąveikumo iniciatyva yra pagrindinė varomoji jėga; ragina Agentūrą toliau nagrinėti galimybes nustatyti bendrą tvarką ir bendras sistemas;

7. primena (visų pirma atsižvelgiant į tai, kad ši Agentūra užtikrina neskelbtinų duomenų sąveikumą) duomenų valdymo ir tvarkymo paslaugų svarbą ir būtinybę, jog šias paslaugas teiktų vidaus tarnybos; šiuo požiūriu atkreipia dėmesį į tai, kaip svarbu užtikrinti tokių duomenų apsaugą ir konfidencialumą, ir į pavojus, kurių gali kilti dėl dabartinės išorinės IT paslaugų valdymo sistemos;

8. palankiai vertina naują Agentūros nustatytą organizacinę struktūrą, kuria siekiama sustiprinti pajėgumus, kurių reikia veiklos planavimui ir susijusiems viešiesiems pirkimams rengti, įskaitant teisinės ir techninės informacijos teikimą; tačiau ragina toliau dėti pastangas siekiant užtikrinti viešųjų pirkimų taisyklių laikymąsi ir teikti tikslesnes ataskaitas; atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad Agentūra galėtų apsvarstyti galimybę naudotis Tarptautinės funkcinių balų naudotojų grupės metodika – standartine metodika, skirta taikomosios veiklos kainoms nustatyti;

9. palankiai vertina pažangą, padarytą reaguojant į ankstesnių metų Audito Rūmų rekomendacijas; visgi pažymi, kad Agentūra vis dar neskelbia pranešimų apie laisvas darbo vietas Europos personalo atrankos tarnybos (EPSO) interneto svetainėje; taigi ragina Agentūrą imtis veiksmų ir užtikrinti, kad informacija apie laisvas darbo vietas būtų skelbiama EPSO interneto svetainėje;

10. pažymi, kad, kiek tai sietina su e. viešojo pirkimo procedūromis, Agentūra, atlikdama tam tikras procedūras, išrašo e. sąskaitas faktūras ir rengia e. konkursus, bet atkreipia dėmesį į tai, kad pasiūlymų teikimo elektroninėmis priemonėmis sistema dar diegiama;

11. pabrėžia, jog svarbu teikti pagal lytis suskirstytus duomenis, kad būtų galima nagrinėti Agentūros ir jos valdymo organų darbuotojų lyčių pusiausvyros pokyčius;

Personalo politika

12. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas tik 89,71 % ir iš 136 laikinųjų darbuotojų, kurių etatai patvirtinti pagal Sąjungos biudžetą, buvo paskirti 122 laikinieji darbuotojai (palyginti su 131 patvirtintu etatu 2017 m.); pažymi, kad 2018 m. Agentūroje taip pat dirbo 31 sutartininkas ir 9 deleguotieji nacionaliniai ekspertai; palankiai vertina Agentūros atsakymą, kad šis įvykdymo lygis gali būti siejamas su vėlyvu teisės aktų priėmimu, ir primygtinai ragina Agentūrą pateikti būsimos pažangos ataskaitą;

13. susirūpinęs pažymi, kad Valdančiojoje taryboje trūksta lyčių pusiausvyros (joje yra 40 vyrų ir 6 moterys);

([3]) 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1726 dėl Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūros (eu-LISA), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 ir Tarybos sprendimas 2007/533/TVR bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011 (OL L 295, 2018 11 21, p. 99).

14. atsižvelgdamas į biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos 2018 m. pateiktus komentarus ir pastabas, pažymi, kad Agentūra pripažįsta, jog yra didelė rizika jos veiklos tęstinumui, nes ji turi mažai darbuotojų; atkreipia dėmesį į tai, kad Agentūra savo programavimo dokumentuose paprašė skirti papildomų darbuotojų; pripažįsta, kad tokį darbuotojų skaičiaus didinimą turi patvirtinti Parlamentas ir Taryba ir kad Agentūra stengiasi sumažinti riziką naujai nustatydama užduočių prioritetus ir greitai įdarbindama darbuotojus; atkreipia dėmesį į tai, kad dabartinė tvarka įdarbinti teisės aktui įgyvendinti reikalingus darbuotojus tik tuomet, kai tas teisės aktas įsigalioja, reiškia, kad imantis parengiamųjų priemonių tokiam teisės aktui įgyvendinti pasikliaujama esamais darbuotojais, maksimaliai išnaudojami Agentūros pagrindinės komandos pajėgumai ir todėl gali būti daromas poveikis kasdienės Agentūros veiklos vykdymui; ragina Komisiją leisti kai kurių pasiūlyme dėl teisės akto numatytų darbuotojų etatus finansuoti laikotarpio pradžioje, kad Agentūra galėtų veiksmingai pasirengti tokio teisės akto įgyvendinimui;

15. pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita dėl vienos konkrečios įdarbinimo procedūros, Agentūros atrankos komisija, sumažindama procedūros skaidrumą, nesilaikė paskelbto pranešimo apie laisvą darbo vietą sąlygų ir taikė didesnį nei skelbtas minimalų balą, nuo kurio kandidatai įtraukiami į rezervo sąrašą; remdamasis Agentūros atsakymu, atkreipia dėmesį į įsipareigojimą ateityje skelbtinuose pranešimuose apie laisvas darbo vietas naudoti griežtesnes formuluotes; palankiai vertina tai, kad Agentūra, kalbant apie vykdomas procedūras, nedelsdama pakoregavo savo praktiką ir kad į įdarbinimo procedūrų gaires bus įtrauktas principas, kad patekimo į rezervo sąrašą minimalus balas turėtų būti nustatytas *ex ante*; ragina Agentūrą užtikrinti, kad būtų laikomasi paskelbtų atrankos kriterijų;

16. atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. kovo mėn. Agentūros Valdančioji taryba patvirtino naują organizacinę struktūrą, atsižvelgdama į numatomą Agentūros augimą dėl to, kad priėmus naujus teisės aktus padaugėjo užduočių ir kad tam buvo skirta papildomų darbuotojų; pažymi, kad iki 2020 m. pabaigos Agentūros darbuotojų skaičius išaugs beveik dvigubai ir kad buvo tikimasi, jog iki 2019 m. pabaigos bus sudarytos visos sąlygos reorganizavimui;

Viešieji pirkimai

17. susirūpinęs pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, du audituoti mokėjimai už Šengeno informacinės sistemos korekcinę techninę priežiūrą (MWS) buvo iš dalies netvarkingi, nes Agentūra iš dalies pakeitė vieną specialiąją sutartį, padidindama mėnesio techninės priežiūros išlaidas, bet nepakeitė MWS preliminariosios sutarties, kad būtų numatytas toks kainos padidinimas, ir vėliau, kai baigė galioti MWS preliminarioji sutartis, tą sutartį pratęsė 1,5 mėnesio; pabrėžia, kad papildoma išmoka už mėnesio techninės priežiūros darbus ir mokėjimas už techninę priežiūrą baigus galioti preliminariajai sutarčiai iš dalies yra netvarkingi; atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, kad dėl vėlavimo, susijusio su kitos preliminariosios sutarties pradžia, ir dėl papildomų veiksmų, kurių imtasi sutarties skyrimo proceso metu, teko pasirūpinti, kad pagal Agentūros teisinius įsipareigojimus būtų užtikrinta nuolatinė Šengeno informacinės sistemos techninė priežiūra, ir kad tebevyksta viešųjų pirkimų procedūrų kontrolinių sąrašų ir šablonų rinkinio rengimo procesas ir kuriami pajėgumai planuoti operatyvinę veiklą ir su ja susijusius viešuosius pirkimus; ragina Agentūrą užtikrinti, kad būtų laikomasi viešųjų pirkimų nuostatų;

18. remdamasis Audito Rūmų ataskaita taip pat pažymi, kad MWS sutarties pirkimo specifikacijose pateikta formulė, skirta nustatyti geriausios kokybės pasiūlymą, skyrėsi nuo konkurso dalyviams pateiktame klausimų ir atsakymų dokumente nurodytos formulės, taip pat buvo nustatyta kitų pateiktos informacijos kokybės, išsamumo ir nuoseklumo trūkumų; pažymi, kad Agentūra pripažįsta, jog reikia tobulinti ir dokumentais pagrįsti suplanuotų konkursų ir faktinių sutarčių nuoseklumo patikrinimus ir palyginamumą, kad būtų galima atlikti *ex post* vertinimą (trūkstant žmogiškųjų išteklių šiuo metu viešųjų pirkimų proceso *ex post* vertinimas nevykdomas); ragina Agentūrą stiprinti su viešaisiais pirkimais susijusią vidaus kontrolę;

19. susirūpinęs pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, sutarties dėl telekomunikacijos paslaugų teikimo atveju Agentūra skyrė sutartį vieninteliam pasiūlymą pateikusiam ekonominės veiklos vykdytojui, jam skirtos sutarties vertė siekia 144 000 EUR ir atitinka pradiniame skelbime apie pirkimą paskelbtą sumą; tačiau pažymi, kad veiklos vykdytojo pateiktas finansinis pasiūlymas buvo tik 45 700 EUR, todėl buvo skirta sutartis, kurios suma viršijo pasiūlytąją, o tai neatitinka viešųjų pirkimų taisyklių; atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, kad finansinis pasiūlymas buvo numatytas tik kaip neįpareigojantis scenarijus, taikytinas pasiūlymui įvertinti ir faktiniai mėnesio mokėjimai atliekami atsižvelgiant į faktiškai suteiktas paslaugas pagal pradžioje pasiūlytus vieneto įkainius; ragina Agentūrą neskirti sutarčių, kurių kainos viršija konkurso dalyvių pasiūlymuose nurodytas sumas;

20. pažymi, kad, remiantis Audito Rūmų ataskaita, Agentūra pratęsė tiesioginės sutarties, skirtos saugumo ir priėmimo paslaugoms teikti, trukmę nuo ketverių iki šešerių metų, sutarties vertę padidindama 73 % (tai neatitinka Finansinio reglamento), todėl mokėjimai, atlikti pasibaigus pradiniam laikotarpiui, yra netvarkingi; atkreipia dėmesį į Agentūros atsakymą, kad tokia padėtis susiklostė išimtinėmis aplinkybėmis, kurios buvo laiku nurodytos ir išnagrinėtos išimčių registre; pripažįsta, kad buvo priimti sprendimai siekiant užtikrinti nuolatinį saugumo paslaugų teikimą; ragina Agentūrą užtikrinti, kad būtų laikomasi viešųjų pirkimų taisyklių;

21. palankiai vertina tai, kad atsižvelgiant į biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos komentarus ir pastabas, susijusias su dažnu išorės rangovų pasirinkimu IT projektams plėtoti ir prižiūrėti, Agentūra rengia išorės paslaugų pirkimo strategiją, siekdama užtikrinti geriausią nuosavų išteklių panaudojimą; atkreipia dėmesį į tai, kad Audito Rūmai nustatė agentūroms būdingą horizontalią tendenciją IT konsultantų užduotims atlikti samdyti išorės darbuotojus; pabrėžia, kad reikia skubiai spręsti Agentūros priklausomybės nuo išorės darbuotojų šioje srityje klausimą; pripažįsta, kad sprendimą skirti pakankamai darbuotojų kaip biudžeto valdymo institucijos priima Parlamentas ir Taryba;

22. primygtinai ragina Agentūrą ieškoti galimybių, kaip vykdant sutampančias užduotis dalytis ištekliais su kitoms panašią veiklą vykdančioms agentūroms; ragina Agentūrą pradėti ieškoti būdų, kaip dalytis darbuotojais ne ekspertais tokiose srityse kaip IRT ir apskaita, visų pirma su Rygoje įsikūrusia Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija ir Helsinkyje esančia Europos cheminių medžiagų agentūra;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

23. su pasitenkinimu pažymi, kad 2018 m. lapkričio mėn. Agentūra baigė įgyvendinti naujas Valdančiosios tarybos ir patariamųjų grupių narių interesų konfliktų prevencijos ir valdymo taisykles, kurios apima kasmetinį jų interesų deklaracijų pateikimą ir Valdančiosios tarybos ir, jei taikytina, atitinkamų patariamųjų grupių pirmininkų deklaracijų vertinimą padedant Agentūrai; palankiai vertina tai, kad patvirtintas naujas interesų deklaracijų modelis, o vėliau interesų deklaracijos paskelbtos Agentūros interneto svetainėje; pažymi, kad Agentūra turi parengusi naujas darbuotojų interesų konfliktų prevencijos ir valdymo taisykles; pažymi, kad 2018 m. visi darbuotojai pateikė interesų deklaracijas, iš kurių 31 darbuotojas (atitinkamai 20 % darbuotojų) deklaravo interesus, kuriuos įvertino tiesioginiai vadovai, ir kad trijų darbuotojų (atitinkamai 2 %) atžvilgiu buvo imtasi veiksmų siekiant sumažinti galimo interesų konflikto riziką; vis dėlto apgailestauja dėl to, kad naujasis interesų deklaracijos modelis nebuvo taikomas ir vykdomajai vadovybei; apgailestaudamas pažymi, kad vykdomasis direktorius gali pateikti tik interesų konflikto nebuvimo deklaraciją; pažymi, kad 2018 m. birželio mėn. Valdančioji taryba patvirtino Agentūros sprendimą dėl informavimo apie pažeidimą gairių; pažymi, kad, remiantis Agentūros atsakymu, nėra teisinės prievolės skelbti Valdančiosios tarybos narių gyvenimo aprašymus; šiuo požiūriu pabrėžia, kad Sąjungos agentūros turėtų nustatyti skaidrumo modelį, ir ragina Valdančiosios tarybos narius skelbti savo gyvenimo aprašymus Agentūros interneto svetainėje;

Vidaus kontrolė

24. atsižvelgdamas į biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos komentarus ir pastabas, susijusias su neįgyvendintomis audito rekomendacijomis, pažymi, kad įgyvendintų veiksmų planų, parengtų atsižvelgiant į įvairias audito rekomendacijas, skaičius 2018 m. mažėjo ir kad Agentūra 2019 m. pradžioje patvirtino ir įdiegė persvarstytą vidaus kontrolės sistemą; pažymi, kad Vidaus audito tarnyba, remdamasi 2018 m. vasario mėn. būstinėje Taline ir techninėje stotyje Strasbūre atlikto rizikos vertinimo rezultatais, parengė 2019–2021 m. laikotarpio strateginį audito planą, apimantį pagrindinius Agentūros administracinius ir veiklos procesus; ragina Agentūrą teikti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai audito rekomendacijų įgyvendinimo ataskaitas;

Kitos pastabos

25. atsižvelgdamas į biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos komentarus ir pastabas, susijusias su vėlavimu rekonstruoti Agentūros veiklos vietą Strasbūre ir statyti naują būstinės pastatą Taline, pažymi, kad Estijos Vyriausybė pagal pradinį planą užbaigė būstinės rekonstrukcijos projektą ir kad 2018 m. liepos mėn. Agentūra buvo perkelta į nuolatinę būstinę; pažymi, kad veiklos vietos Strasbūre rekonstrukcijos darbai pagal sutartį buvo užbaigti 2018 m. birželio mėn., kad vėlavimas susijęs su projekto pakeitimais, dėl kurių susitarta su rangovu, ir kad Agentūra glaudžiai bendradarbiauja su rangovu, kad pašalintų pastebėtus techninius trūkumus ir užtikrintų darbų priėmimą;

26. ragina Agentūrą sutelkti dėmesį į savo mokslinių tyrimų rezultatų sklaidą visuomenei ir informuoti visuomenę per socialinę žiniasklaidą ir kitas žiniasklaidos priemones;

27. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2020 m. gegužės 14 d. rezoliucijoje ([4]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([4]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0121.